

Guía Docente				
Datos Identificativos				2023/24
Asignatura (*)	Áreas de intervención en psicoloxía clínica da saúde II		Código	652438017
Titulación	Mestrado Universitario en Psicoloxía Aplicada			
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otoero.otoero@udc.es	
Profesorado	Otero Otero, Patricia	Correo electrónico	patricia.otoero.otoero@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Áreas de Intervención en Psicología Clínica de la Salud II es una asignatura de 3 créditos, ubicada en el segundo cuatrimestre del plan de estudios de Máster en Psicología Aplicada, dentro de la especialidad de Psicología de la Salud. En esta asignatura se abordan las estrategias de evaluación e intervención psicológica aplicadas a la prevención y tratamiento de trastornos de la salud física y se proporciona una visión del estado actual del conocimiento acerca de la eficacia de estas aplicaciones y de los retos de la investigación futura en este campo.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A2	Saber identificar os factores persoais, psico-sociais e/ou educativos que poden pôr en risco a saúde das persoas.
A3	Ser capaz de elaborar un informe científico que implique definir un problema de investigación, as hipóteses e variables asociadas, así como definir o deseño, a mostra e o seu modo de selección, as ferramentas de recollida de datos e a súa consecuente análise e discusión.
A5	Ser capaz de realizar unha avaliación psicolóxica no contexto dunha investigación científica.
A8	Coñecer as bases para establecer hipóteses respecto dun caso concreto e, a partir das mesmas, saber deducir enunciados contrastables.
A13	Coñecer e ser capaz de utilizar os diferentes modelos, teorías, métodos e técnicas de avaliação e intervención que son específicos dos distintos ámbitos da investigación en Psicoloxía Aplicada e desenvolver unha actitude crítica propia do espírito científico.
A18	Mostrar un compromiso ético e profesional con respecto ás responsabilidades cívicas, sociais e globais.
B1	Capacidade de análise e síntese.
B2	Capacidade de organización e planificación.
B3	Traballo en equipo.
B5	Habilidades nas relacións interpersoais.
B6	Razoamento crítico.
B7	Compromiso ético.
B8	Aprendizaxe autónoma.
B9	Iniciativa e espírito emprendedor.
B12	Toma de decisións.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Conocer las posibilidades y la eficacia de la evaluación y el tratamiento psicológico en problemas de salud física	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI8 BI9 BI12	BI1 BI2 BI3 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8
Conocer las variables psicológicas implicadas en la prevención, tratamiento y rehabilitación de problemas de salud física	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI9 BI12	BI1 BI2 BI3 BI6 BI7 BI8 BI9	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8
Conocer el estado actual de la investigación en el ámbito de la intervención en Psicología Clínica de la Salud	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 BI7	BI1 BI2 BI3 BI6 BI7	CM3 CM4 CM6 CM7
Ser capaz de evaluar las necesidades y definir los objetivos de la intervención psicológica en problemas de salud física	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI8 BI9 BI12	BI1 BI2 BI3 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8
Ser capaz de diseñar programas de intervención psicológica para la prevención, tratamiento y/o rehabilitación de problemas de salud física	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI8 BI9 BI12	BI1 BI2 BI3 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8

Ser capaz de diseñar una investigación científica en el ámbito de la intervención psicológica para la prevención, tratamiento y/o rehabilitación de problemas de salud física	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI1 BI2 BI3 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9 BI12	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8
Saber realizar un informe científico	AI2 AI3 AI5 AI8 AI13 AI18 BI1 BI2 BI3 BI5 BI6 BI7 BI8 BI9 BI12	CM1 CM3 CM4 CM6 CM7 CM8

Contidos	
Temas	Subtemas
Trastornos gastrointestinais	Mecanismos condutuais implicados nos trastornos gastrointestinais Avaliación dos trastornos gastrointestinais Técnicas de tratamiento condutual
Trastornos do sono	Clasificación Internacional dos trastornos do sono Métodos e técnicas de avaliação dos trastornos do sono Tratamento condutual dos trastornos do sono
Accidentes cerebrovasculares	Obxectivos da intervención psicolóxica nos accidentes cerebrovasculares Áreas de intervención Líneas de traballo futuro
Síndrome de Inmunodeficiencia Adquirida (SIDA)	Obxectivos da intervención psicolóxica no SIDA Eficacia dos programas de intervención psicolóxica no SIDA Perspectivas de investigación
Trastornos musculoesqueléticos e osteoarticulares	Obxectivos da intervención psicolóxica nos trastornos musculoesqueléticos e osteoarticulares Principais técnicas de avaliação e tratamiento condutual Áreas de aplicación

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / trabalho autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A8 A13 A18 C3 C6 C7	18	28	46
Proba obxectiva	B1 B2	1	0	1
Seminario	A3 A5 A8 A13 A18 B2 B3 B6 B7 B8 B9 B12 C3 C4 C6 C7	2	2	4

Presentación oral	A3 A8 B1 B2 B5 B6 B7 B9 C1 C4 C6 C7 C8	0.25	0.75	1
Traballos tutelados	A3 A8 A13 B2 B3 B6 B8 B12 C1 C4 C8	0	16	16
Atención personalizada		7	0	7

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introducción dalgúns preguntas dirixidas aos estudiantes. Ao longo destas sesións proporcionarase unha panorámica xeral da intervención psicolóxica nos problemas de saúde abordados en cada un dos temas do programa.
Proba obxectiva	Ao finalizar o curso realizarase unha proba obxectiva para avaliar os coñecementos do alumnado acerca dos contidos do programa
Seminario	Seminario práctico sobre "Ferramentas e metodoloxía para a búsqueda de literatura científica"
Presentación oral	Cada alumno/a presentará de forma oral o seu traballo de análise dun artigo da literatura científica
Traballos tutelados	Cada alumno/a deberá realizar un traballo consistente na búsqueda e análise dun artículo no que se revise a literatura científica acerca dalgún dos temas da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descripción
Seminario	O seminario, o traballo tutelado e a presentación oral requieren, para a súa adecuada realización, de atención personalizada.
Traballos tutelados	Para dar resposta a esta necesidade, o profesor/a da asignatura guiará ao estudiante na súa realización.
Presentación oral	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias	Descripción	Cualificación
Proba obxectiva	B1 B2	Proba obxectiva mediante a que se avaliarán os coñecementos adquiridos sobre os contidos do programa da asignatura.	50
Sesión maxistral	A2 A8 A13 A18 C3 C6 C7	Valorarase a asistencia ás sesións maxistrais	10
Traballos tutelados	A3 A8 A13 B2 B3 B6 B8 B12 C1 C4 C8	Avaliación do traballo de análise do artigo de revisión presentado polo alumno/a.	40

Observacións avaliación

En aplicación da "Norma que regula o réxime de dedicación ao estudio e a permanencia e a progresión dos estudiantes de grao e máster universitario na UDC" (aprobada en Consello de Goberno de 4 de mayo de 2017), os alumnos aos que se reconozca a condición de estudiantes a tempo parcial e a correspondente dispensa académica, quedarán eximidos da asistencia a clase; no obstante, estos alumnos deberán entregar o correspondiente traballo antes da data establecida para a realización do exame da asignatura. Para a Segunda Oportunidade o alumnado será avaliado da/s proba/s pendente/s ou non superadas, gardando a calificación das partes superadas. A realización fraudulenta das probas ou actividades de avaliación, unha vez comprobada, implicará directamente a calificación de suspenso na convocatoria en que se cometía: o/a estudiante será cualificado con ?suspenso? (nota numérica 0) na convocatoria correspondente do curso académico, tanto se a comisión da falta se produxe na primeira oportunidade como na segunda. Para isto, procederse a modificar a súa calificación na acta de primeira oportunidade, se fose necesario.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Amigo, I., Fernández, C. y Pérez, M. (2003). Manual de Psicología de la Salud. Madrid. Pirámide - Belar, C. D. y Deardorff, W. W. (2009). Clinical health psychology in medical settings : a practitioner's guidebook. Washington, DC. American Psychological Association - Boyer, B. A. y Paharia, M. I. (Eds.) (2008). Comprehensive handbook of clinical health psychology. Hoboken, New Jersey. John Wiley & Sons - Buceta, J. M., Bueno, A. M. y Mas, B. (Eds.) (2000). Intervención psicológica en trastornos de la salud. Madrid. Dykinson - Buceta, J. M., Bueno, A. M. y Mas, B. (Eds.) (2001). Intervención psicológica y salud: control del estrés y conductas de riesgo. Madrid. Dykinson - Friedman, H. S. (ed.) (2011). The Oxford handbook of health psychology. New York: Oxford University Press - Gil, J. (Ed.) (2004). Psicología de la Salud: aproximación histórica, conceptual y aplicaciones. Madrid. Pirámide - Ortigosa, J. M., Quiles, M. J. y Méndez, F. X. (Eds.) (2003). Manual de Psicología de la Salud con niños, adolescentes y familias. Madrid. Pirámide - Pérez, M., Fernández, J. R., Fernández, C. y Amigo, I. (Eds.) (2003). Guía de Tratamientos Psicológicos Eficaces II: Psicología de la Salud. Madrid. Pirámide - Simón, M. A. (Ed.) (1993). Psicología de la Salud. Aplicaciones clínicas y estrategias de intervención. Madrid. Pirámide - Simón, M. A. (Ed.) (1999). Manual de Psicología de la Salud. Fundamentos, Metodología y Aplicaciones. Madrid. Biblioteca Nueva - Simón, M. A. y Amenedo, E. (Eds.) (2001). Manual de Psicofisiología Clínica. Madrid. Pirámide - Simón, M. A. y Lara, M. J. (1996). Técnicas de intervención psicológica en los trastornos defecatorios. Nuevas alternativas terapéuticas. Madrid. Biblioteca Nueva - Suls, J. M.; Davidson, K. W. y Kaplan, R. M. (Eds.) (2010). Handbook of health psychology and behavioral medicine. New York. Guilford Press <p>
</p>
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Psicoloxía clínica da saúde/652438014
Materias que se recomenda cursar simultaneamente
Áreas de intervención en psicoloxía clínica da saúde I/652438016
Materias que continúan o temario
Observacións
Débese facer un uso sostenible dos recursos e a prevención de impactos negativos sobre o medio natural. Recoméndase o envío dos traballos telemáticamente ou a impresión a doble cara na entrega de traballos. Débese ter en conta a importancia dos principios éticos relacionados cos valores da sostenibiliade nos comportamentos persoais e profesionais. Segundo se recolle nas distintas normativas de aplicación para a docencia universitaria, deberase incorporar a perspectiva de xénero nesta materia (usarase linguaxe non sexista, utilizarase bibliografía de autores/as de ambos sexos, propiciarase a intervención en clase de alumnos e alumnas...). Traballarase para identificar e modificar prexuízos e actitudes sexistas e influirase na contorna para modificalos e fomentar valores de respecto e igualdade. En caso de detectar situacions de discriminación por razón de xénero, proporanse accións e medidas para corrixilas.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías